

З М Е С Т

Андрэй Александровіч

Зашчымела сэрца жалем...

Паэту 7

Першы раз у вёсцы 7

Возера 8

На могіле Максіма Багдановіча 9

Раніца на Каўказе 10

Дзвіна 11

Шалясценне нязнаных пяшчот 13

Змітрок Астапенка

А жыццё абарвалася...

На смерць Паўлюка Труса 17

«Гаварылі звонкія цапы...» 18

З песень пра муляроў 19

У вагоне 20

Румэнкі з радзімы

1. Узорныя ліштвы на даме 22

2. Развітанак 23

3. Выбягала любая з хаты ў праводзіны 24

«Хвіліны мучэння...» 24

Лірyczная зіма 25

«Добры дзень, мая красуня...» 27

Лес 28

Па вяршынях шумных сосен 29

«Пакідаю, пакідаю...» 30

З нізкі «Паўдзённае мора»

На ўзмор'і вечар... 30

У порце 31

«Хвалі соннія, хвалі дрымотныя мне...» 32

Вечер на моры 33

След херсанесіта 34

«Усё, што ў душы, як іскра, захавана...» 36

«Празвінёў званок,— і на пероне...» 36

Самагубца 37

«Нахілӯшы чорную галоўку...» 38

«Учора шчэ гулі спраўлялі...» 39

Miħas ħ-Bagun

Пакахаўшы рань-зару...

- Я іду шляхам ясным і простым 43
Мы 44
Залатая, ў звонкім лісці 45
Зімой у вёску 46
Трыялет 48
Растраслі старыя клёны 48
Зіма 49
Ціхія ночы 50
Вясна, вясна!... 51
Я жыць хачу 52

Uladzimir Dubouka

Маладосць ты мая залатая...

- Залатая, асення раніца... 57
Балаты разлягліся абапал ракі 58
Трыпціх 58
Я шкадую ўсё ж ткі сябе 59
Нават мора змяніла свой колер 61
О Беларусь, мая шыпшына 62
Пальцы жоўтых кляновых лістоў 62
Апошняя песня 63
Паляжам мы 64
«Вы мелодый не слухаецце...» 64
Дзілаваўся і так кахаў 65
«...І гінулі яны за косы Клеапатры...» 66
Кармазынам асмужаны 66
Песня, ўшчуну! 67
«Навала мінула, навала далёка...» 68
Палыны пасівелі на ўзгорку 68
Не кажу — запявайце, цымбалы 69
Часам успомнішся нечакана 70
Дарагая... каханая... 71
Думкі лятуць 72
«Ведаю, што і я памру, як і ўсе...» 73
Цягнік спяшаўся 73
Калі вусны шапталі 74

Алесь Дудар

Паглядзі, як зара ружавее...

- Я малады 77
Беларусь 78
Скарына 79
Кастусь Каліноўскі 79
«Не сягоння было і не ўчора...» 80
«За май акном — абрывы...» 81
«Цаліну алавяных хмар...» 82
Запляці залатую касу 82
Асыпае чэрвень белы сад 84
Ўсё аддам залатому жыццю я 85
Камяніца 85

Уладзімір Жылка

Між зёлак леташніх...

- Матылі 89
Беларусь 89
Замчышча 90
Віхор 91
«Душа мая тужлівая...» 92
Праалескі 92
Вечарам 93
«Мы любім даўнія паданні...» 94
Палімпест 95
Каханне 96
«Люблю, не знаючы пуціны...» 96
Незразумелае 97
Вечер 97
Дзіця 98
«Нібы вялізны чорны птах...» 99
«Чырванее заход ад марозу...» 99
Раніцаю 100
«Нікне ў імгле старана...» 100
Смяротны пах 101
Марта 102
Хараство 103
На ростані 104
«Сваё жыццё паклаў на шалі...» 104
«Бяспынна, глуха процьма часу...» 105
«Зацвілі твае вочы між тлуму...» 106
«Крыху ўзрушаны і рады...» 106
Зімовае 107
«Тваё пісьмо... Пасля даўгіх гадоў...» 108

- «Твае блакітнасці нязменны...» 109
 Меч 110
 «Усе мы страчаныя...» 110
 «Божа, не шмат засталося...» 111
 Вершы аб Вільні 112
 Восень 115
 На эміграцыі 115
 «Каму жыщё — атруты келіх...» 117
 Перайманне 119
 Максім Багдановіч 120
 «Свядомасці горыч мацней алкаголю...» 120
 «Млынар заставіў застаўкі...» 121
 Развітанне 122

Тодар Кляшторны

Нашых дзён залаты пераліў...

- «Раніца...» 125
 Пад шум ветру 125
 Кляновыя завеі 126
 «Белыя паляны, белыя гаі...» 127
 На зары 128
 «Зацвілі сярэбраныя росы...» 129
 У дарозе. (3 паэмы) 130
 «На палёх не шумела калоссе...» 131
 Зазімак 132
 «Задыміўся імжою сыр-бор...» 133
 «Плачуць асення клёны...» 134
 Ліст да дзяўчыны 135
 Мая любімая 136
 «За краснамі часу не прыкмеціш...» 140
 Ліст у Сібір 141
 Успамін 142
 «Зноў вясна...» 143
 «Завечарылася бярозавая просінь...» 143
 Восень 144
 «Ўпрадае дым у залатую гладзь...» 145

Юрка Лявонны

Калі песні абрэзаны крыллі...

- Зімовая радасць 149
 Асенний ранню 149
 Не схіляюся 150
 Роднае 151

- Сустрэча 152
 Распляскалася ў прасторы сонца 154
 Тая восень 154
 На млыне 155
 На смерць Маякоўскага 156
 Па дарозе... 157
 «Ён прыйшоў...» 159
 На вуліцы 160

Валерый Маракоў

Палюбіў я асенняе ранне...

- «Зноў прыйшла, прыйшла ты...» 163
 «Я цяпер з хлапцамі ў радасці бягу...» 164
 Сон 164
 Дзяўчыне 165
 «І зноў прыйшоў, і зноў пабачыў родны край...» 166
 «Над сінім лесам, шэрым полем...» 167
 «Зялёны месяц над ракою...» 168
 «І зноў холад, і вецер, і сіняя цьма...» 168
 «З ценямі думкі, а з думкамі цені...» 169
 Сястры Ніне 170
 Жаданне 170
 «Палюбіў я асенняе ранне...» 171
 «Ты не знаеш, Ніна, што жыцця вясна...» 171
 «Срэбны месяц у вокны смяеца...» 172
 «Паганаюць далі ў стынь і ў сон туманаў...» 173
 З белых начэй 173
 «Я так доўга блукаў ў зачарованым садзе...» 175
 Адышоўшым 176

Аркадзь Моркаўка

Дні і пачуцці

- «Я не маю роскашы чырвонцаў...» 179
 Працуй 179
 Я жыў... 180
 Сфінкс 181
 З дарогі 182
 Я ведаю гэта 183
 «Накрыліся хаты...» 183
 «І ў зацішшы, кажуць, ёсьць навалы...» 184
 Ёй семнаццаць 184
 «Агні спляліся ў дзіўных скоках...» 185

- «Месяц, месяц з залатой дугою...» 186
 «Прытулілася маўкліва да знямелае зямліцы...» 186
 «Паў на калені дзень... Як шэпты ціхіх лоз...» 186
 «Пашчапалі ў бойцы шмат касцей...» 187
 Завіліся вянкі 188
 «Цяжкі, пераблытаны доляй шчаслівай, сноп...» 188
 «Расчыняліся, рыпалі дзвёры...» 189
 Загарыцца сэрца 190

Язэп Пуиця

Сам я ў самоце узрос...

- Рэчанька не спіць 193
 Раніца 193
 Раніцу шчэбет пільнуе 194
 Мне чупрыны не хочацца звесіць 195
 Вечар асенні, вечар маўклівы 195
 Зоры мітусяцца, свесяць 196
 Вясновае 196
 Каханне, залатое каханне 197
 Мастак 200
 Защумелі лісты 201
 Адаму Міцкевічу 201

Юлі Таўбін

I мы жылі... I мы любілі...

- «Люблю я край, дзе вечары...» 205
 Васількі 206
 Ліст 206
 «На вуліцах — мароз і маладзік...» 207
 «Вечар... У горадзе вечар... Снягі пасінелі...» 207
 «Панарамы лясоў і балот...» 208
 «Мой махнаты Дунай б'е хвастом ля парога...» 209
 Ты помніш 209
 «Даверлівы — зусім не скептык...» 210
 Адкінуўшы фіранку... 211
 Няма Труса 211
 Блізкаму 212
 За Шылерам 212
 Сірано дэ Бержэрак 213
 На ўсходзе нашага жыцця... 216

Паўлюк Трус

- Веюць ветры... 219
Золак вясны 219
Над возерам 221
Ой, не яснага сокала крылле... 222
Ой, люблю... 222
«Апала сінь... цвіце па-над раўнінай...» 223
Сасна 224
Гады бягучы... 227
Сцежкі 229
Вясна 233
Дзесяты падмурак. (*Паэма*) 236

Уладзімір Хадыка

Я да канца дагавару...

- «Не, не веру, брат, я, каб была прыгажэй...» 247
«Ноч халодная. На небе...» 247
Скрыпіць туга 248
«Ў чырвані іскраў купаецца...» 249
Агні 250
«Вечер лётае, вечер гойсае...» 250
Снапок аўса 251
«У бары і вечер ходзіць блудны...» 252
«Пасярод зямлі — аблонь...» 253
«Прыядзем, ночка, на траве...» 254
«Пад сукрыстаю кволай раслінай...» 254
«Я разабраў свой дом стары...» 255
Гудуць слупы 256
«Знікла, высахла чорнае дно...» 257
«Абрысы старадаўнія пушчы...» 257
«Зор ранніх знікла дыядэма...» 258
«Учора вечер біў у дзверы...» 259
«Учора пыл курэў ад гміны...» 260

Міхась Чарот

Ведай, свет...

- Жывыя акорды 263
Вечарам 263
На могілках 264
Ведай, свет... 265

Босыя на вогнішчы. (<i>Паэма</i>)	266
Вечная бура	279
«Нам добра. Цёпла. Зямля ў пажары...»	280
Родныя птушкі	
I. У вырай	281
II. На чужыне	281
III. З выраю	282
IV. На роднай краіне	283
Сенажаці і полі аснежаны	284
Балотам снежным праз сасоннік	284
Завіруха	285
Поле ціха шаптала калоссем	286
Бунтар	287
Шляхам зімнім	288
Біяграфічная даведка	289